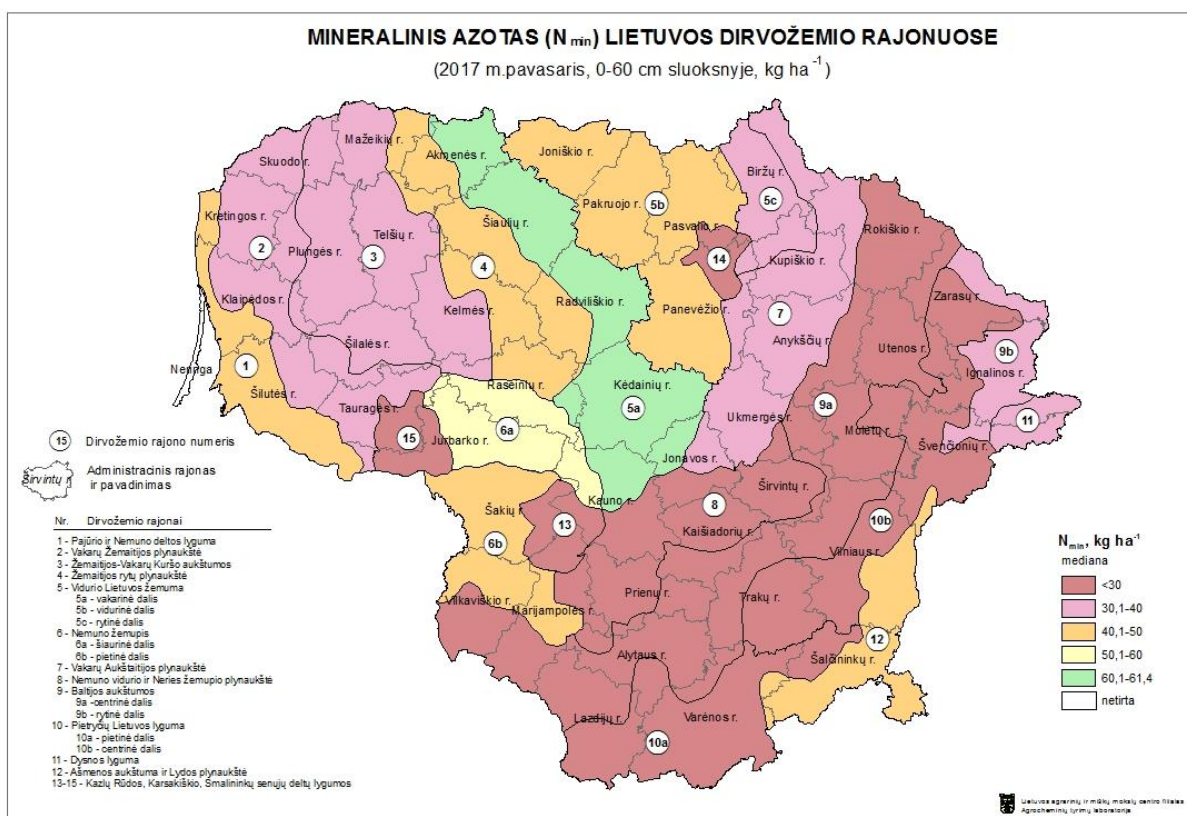

Azoto trąšų normos šiemet turės būti didesnės

2017-04-21

Jau daugiau kaip dešimtmetį Žemės ūkio ministerijos užsakymu Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centro Agrocheminių tyrimų laboratorijos specialistai šalyje vykdo mineralinio azoto tyrimus. Ši informacija ypač svarbi žemdirbiams teisingai parenkant azoto trąšų normas. Balandžio pradžioje atlikti tyrimai rodo, kad šį pavasarį mineralinio azoto Lietuvos dirvožemyje yra mažai, todėl būtina augalus tręšti papildomai.

Pasak centro direktoriaus, prof. habil. dr. Gedimino Staugaičio, siekiant nustatyti mineralinio azoto kiekius, ėminiai buvo imti iš 0–30, 30–60 ir 60–90 cm dirvožemio sluoksnių daugiau kaip 200 žemės ūkio naudmenų aikštelių. Tyrimai parodė, kad šį pavasarį visoje Lietuvoje mineralinio azoto dirvožemyje yra mažai ir labai mažai. Didžiausias jo kiekis 0–60 cm sluoksnyje svyravo 25–50 kg/ha ribose, o Pietryčių Lietuvoje daug kur net nesiekė 30 kg/ha. Tiek mažai mineralinio azoto dirvožemyje nustatyta pirmą kartą per visą šių tyrimų laikotarpį nuo 2005 metų. Kiek daugiau (50–60 kg/ha mineralinio azoto) nustatyta Jurbarko rajono dirvožemiuose, o iki 65 kg/ha – Kėdainių, dalyje Kauno, Radviliškio, Šiaulių ir Akmenės rajonų dirvožemių.

Vertinant mineralinio azoto kiekį pagal auginamus augalus, daugiamečių žolių plotuose 0–60 cm sluoksnyje vidutiniškai jo buvo 27,4 kg/ha, po prieš tai auginto vasarojaus – 37,9 kg/ha, po buvusių žiemkenčių – 57,3 kg/ha, po buvusių kaupiamųjų augalų – 54,9 kg/ha, esamuose žiemkenčių ir rapsų plotuose – 57,3 kg/ha. Vertinant visas tirtas aikšteles pagal gylius, 0–30 cm dirvožemio sluoksnyje mineralinio azoto vidutiniškai buvo 28,7 kg/ha, 30–60 cm – 14,7 kg/ha ir 60–90 cm – 14,3 kg/ha.

„Didelis kritulių kiekis praėjusių metų liepą ir rugpjūtį lėmė azoto kiekio sumažėjimą rudenį. Pavasarį

jo dar labiau sumažėjo dėl lietingos ir šiltos žiemos – didžioji dalis nitratų buvo išplauta į gruntinius vandenius“, – situaciją apibūdino prof. G. Staugaitis.

Kokia šiais metais turėtų būti žemės ūkio augalų tręšimo azotu strategija? Apibendrinę gautus tyrimų rezultatus, mokslininkai konstatavo, kad derlinguose dirvožemiuose, kur intensyviai ūkininkaujama, mineralinio azoto šį pavasarį yra apie 25–35 kg/ha mažiau nei kitais metais, o mažiau derlinguose lengvuose dirvožemiuose – 15–25 kg/ha mažiau. Tai reiškia, kad tuose plotuose analogišką azoto kiekį reikės papildyti azoto trąšomis. Šis kiekis turėtų būti pridedamas prie visai vegetacijai skirto azoto kiekio.

Ankstyvas pavasaris ir palankūs orai jau leido kai kuriose šalies vietovėse azoto trąšomis patręšti žiemkenčius ir žieminius rapsus, tačiau tai padaryti reikės dar papildomai. „Šie augalai gerai peržiemojo. Jei gamtos sąlygos bus palankios, prognozuojame didesnę jų derlių, o jam susiformuoti reikia daugiau azoto“, – pabrėžė profesorius.

Nors šiemet mineralinės sieros dirvožemyje tyrimai nebuvo atlikti, tačiau įvertinant šio elemento svarbą augalams įsavinant azotą, mokslininkai rekomenduoja rapsus siera patręšti 20–40 kg/ha, o javus – 10–20 kg/ha normomis. Dirvožemyje sulfatai taip pat lengvai išplaunami kaip ir nitratai, todėl jų dirvožemyje turėtų būti likę nedaug.

2017-04-21

LAMMC Agrocheminių tyrimų laboratorija